

אֶת עֲצָמוֹ וּמִסְלָסֶל בְּשַׁעְרוֹ? !
 אֲזַ הַתְּגַרָּה בּוֹ הַלֵּב וְקִטְרֵג לּוֹ.
 וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה. בֹּא
 רֹאה, בְּזִמְנֵן שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 מְשַׁגֵּיחַ בְּעוֹלָם לְדוֹן אוֹתוֹ
 וּמוֹצֵא רְשָׁעִים בְּעוֹלָם, מֵה
 כְּתוּב? (דברים יא) וְעֲצַר אֶת
 הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר
 וְהִאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ.
 וְאִז - וְאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה. שְׁהִרִי
 מִשׁוֹם חֲטָאֵי בְּנֵי הָאָדָם
 הַשָּׁמַיִם נִעְצְרִים וְלֹא נוֹהֲגִים
 בְּחֻקֹּתֵיהֶם כְּרֵאוּי.

וְכֹא וּרְאָה, אוֹתָם שְׁלֹא
 שׁוֹמְרִים אֶת בְּרִית הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה,
 גּוֹרְמִים הַתְּפָרְדוֹת בֵּין יִשְׂרָאֵל
 לְאֲבִיהֶם שְׁבַשְׁמִים, מִשׁוֹם
 שְׁכַתוּב וְסִרְתֶּם וְעַבַּדְתֶּם
 אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם
 לָהֶם, וְכַתּוּב וְעֲצַר אֶת הַשָּׁמַיִם
 וְלֹא יִהְיֶה מָטָר. שְׁזֵהוּ כְּמוֹ
 שֶׁמִּשְׁתַּחֲוֶה לְאֱלֹהֵי אַחֵר,
 שֶׁמִּשְׁקַר בְּאוֹת הַבְּרִית
 הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה.

וְכֹאשֶׁר הַבְּרִית הַקְּדוּשָׁה
 נִשְׁמְרַת בְּעוֹלָם כְּרֵאוּי, אֲזַ
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹתֵן בְּרֻכּוֹת
 לְמַעֲלָה לְהַרְיֵק בְּעוֹלָם, כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים סח) גִּשְׁם נְדֻבוֹת
 תִּגְיַף אֱלֹהִים נַחֲלֶתְךָ וְנִלְאָה
 אֶתְּךָ כּוֹנֵנֶתָה. גִּשְׁם נְדֻבוֹת -
 זֶהוּ גִשְׁמֵי רְצוֹן, כְּשֶׁמִּתְרַצֶּה
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם כְּנֻסַת
 יִשְׂרָאֵל וְרוֹצֵה לְהַרְיֵק לָהֶם
 בְּרֻכּוֹת, אֲזַי נַחֲלֶתְךָ וְנִלְאָה
 אֶתְּךָ כּוֹנֵנֶתָה.

נַחֲלֶתְךָ - הֵם יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם
 נַחֲלָתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דברים לב) יַעֲקֹב
 חֶבֶל נַחֲלָתוֹ. וְנִלְאָה - זֶה כְּנֻסַת
 יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִיא נִלְאָה בְּאַרְצָן
 אַחֲרָת. שֶׁהִיא צְמֵאָה לְשִׁתּוֹת,
 וְאִז הִיא נִלְאָה. וְכִשְׁאוֹתוֹ גִּשְׁם
 שֶׁל רְצוֹן נִתֵּן, אֲזַ אֶתְּךָ כּוֹנֵנֶתָה.

עֲלֶיהָ, וַיּוֹסֶף מִקְשִׁיט גְּרַמְיָה, וּמִסְלָסֶל
 בְּשַׁעְרֶיהָ, כְּדִין אֶתְגְּרֵי בֵיהַ דּוּבָא וְקִטְרֵיג לִיהַ:
 וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה. תָּא חֲזִי, בְּזִמְנָא
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲשַׁגַּח בֵּיהַ בְּעִלְמָא,
 לְמִידָן יִתִּיהַ, וְאֲשַׁפַּח חֲיִיבִין בְּעִלְמָא, מֵה
 כְּתִיב, (דברים יא) וְעֲצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה
 מָטָר וְהִאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ, וְכַדִּין
 וְאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה. דִּהַא בְּגִין חוּבִין דְּבְנֵי נָשָׂא,
 שְׁמִיָּא וְאַרְעָא אֲתַעְצְרוּ, וְלֹא נִהְגִי נְמוּסִיהוּן
 כְּדָקָא יְאוּת.

וְתָא חֲזִי, אֵינּוּן דְּלֹא נִטְרוּ לְהַאי אֶת קִימָא
 דְּקוּדְשָׁא, גְּרַמִי פְרִישׁוּ בֵין יִשְׂרָאֵל
 לְאֲבוּהוּן דְּבִשְׁמִיָּא, בְּגִין דְּכַתִּיב וְסִרְתֶּם
 וְעַבַּדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם,
 וְכַתִּיב וְעֲצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר.
 דִּהַאי אִיהוּ כְּמֵאן דְּסָגִיד לְאֱלֹהֵי אַחֲרָא,
 דְּמִשְׁקַר בְּהַאי אֶת קִימָא קְדִישָׁא.

וְכֹד אֶת קִימָא קְדִישָׁא אֲתַנְטִיר בְּעִלְמָא
 כְּדָקָא יְאוּת, כְּדִין קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיב
 בְּרַכָּאן לְעִילָא לְאַתְרָקָא בְּעִלְמָא. כְּמָה דְאַתְּ
 אָמַר, (תהלים סח) גִּשְׁם נְדֻבוֹת תִּגְיַף אֱלֹהִים
 נַחֲלֶתְךָ וְנִלְאָה אֶתְּךָ כּוֹנֵנֶתָה. גִּשְׁם נְדֻבוֹת, דָּא
 גִּשְׁם דְּרַעוּתָא. כֹּד אֲתַרְעִי קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא
 בְּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל, וּבְעֵי לְאַרְקָא לָהֶם בְּרַכָּאן, כְּדִין
 נַחֲלֶתְךָ וְנִלְאָה אֶתְּךָ כּוֹנֵנֶתָה.

נַחֲלֶתְךָ, אֵינּוּן יִשְׂרָאֵל, דְּאֵינּוּן אַחְסִנְתִּיהַ
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. כְּמָה דְאַתְּ
 אָמַר, (דברים לב) יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ. וְנִלְאָה, דָּא
 כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל, דְּאִיהִי נִלְאָה בְּאַרְעָא אַחֲרָא,
 דְּאִיהִי צְחִיָּא לְמִשְׁתִּי, וְכַדִּין אִיהִי נִלְאָה. וְכֹד
 הֵהוּא גִשְׁם דְּרַעוּתָא אֲתִיְהִיב, כְּדִין אֶתְּךָ
 כּוֹנֵנֶתָה.

ועל פן שמים וארץ וכל צבאם,
כלם עומדים על הקיום הזה,
שפתוב (ירמיה לג) אם לא בריתי
יומם ולילה חקות שמים וארץ
לא שמת, ומשום כך צריך
להזהר בזה, והרי פשוטה.
ומשום כך פתוב ויהי יוסף פה
תאר ויפה מראה, ואחריו כתוב
ותשא אשת אדניו את עיניה אל
יוסף.

ויהי כדברה אל יוסף יום יום.
רבי אלעזר פתח ואמר, (משלי ו)
לשמרך מאשת רע וגו'. אשרי
הצדיקים שיודעים את דרכי
הקדוש ברוב הוא ללכת בהם,
משום שהם משתדלים בתורה
יומם ולילה, שכל מי שמשתדל
בתורה ימים ולילות, נוחל שני
עולמות - העולם העליון
והעולם התחתון. נוחל את
העולם הזה - אף על גב שאין
האדם מתעסק בה לשמה, ויורש
העולם העליון שהוא -
כשמתעסק בה האדם לשמה.

בא ראה מה כתוב, (משלי א) ארץ
ימים בימינה בשמאלה עשר
וכבוד. ארץ ימים בימינה - מי
שהולך לימין התורה, ארץ של
חיים הוא לעולם הבא, שזוכה
שם לכבוד התורה, שהוא כבוד
וכתר להתעשר על הכל, שפותר
התורה הוא בעולם ההוא.
בשמאלה עשר וכבוד - בעולם
הזה, שאף על גב שאינו מתעסק
בה לשמה, זוכה בעולם הזה
לעשר וכבוד.

שחרי רבי חייא, כאשר בא משם
לארץ ישראל, קרא בתורה, עד
שהיו פניו מאירים כמו השמש,
וכשהיו עומדים לפניו כל אותם
שעסקו בתורה, היה אומר: זה
השתדל בתורה לשמה, וזה לא
השתדל לשמה. והיה מתפלל על
אותו שמתעסק לשמה, שפך

ועל דא, שמיא וארעא, וכל חיליהון, פלהו
קיימא על קיומא דא. דכתיב (ירמיה לג) אם
לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא
שמת. ובגין כך בעי לאזדהרא בדא, והא
אוקמוה. ובגין כך פתיב, ויהי יוסף יפה תאר
ויפה מראה, ובתריה פתיב ותשא אשת אדניו
את עיניה אל יוסף.

ויהי כדברה אל יוסף יום יום. רבי אלעזר
פתח ואמר, (משלי ו) לשמרך מאשת רע
וגו', זכאין אינון צדיקיא, דידיעי ארחוי
דקדשא בריך הוא, למיזל בהו. בגין דאינון
משתדלי באורייתא יממא וליליא. דכל מאן
דאשתדל באורייתא יומי ולילי, אחסין תרין
עלמין, עלמא עלאה, ועלמא (משלי א) קצ ע"א)
תתאה. אחסין האי עלמא, אף על גב דלא
אתעסק בה בר נש לשמה, ואחסין ההוא
עלמא עלאה, כד אתעסק בה בר נש לשמה.
תא חזי, מה כתיב, (משלי ג) ארץ ימים בימינה
בשמאלה עשר וכבוד. ארץ ימים
בימינה, מאן דאזיל לימינא דאורייתא,
ארבא דחיינ איהו לעלמא דאתי. דזכי תמן
ליקרא דאורייתא, דאיהו יקרא וכתרא,
לאתעטרא על פלא. דכתרא דאורייתא
בההוא עלמא איהו. בשמאלה עשר וכבוד,
בהאי עלמא, דאף על גב דלא אתעסק בה
לשמה, זכי בהאי עלמא בעותרא ויקרא.

דהא רבי חייא כד אתא מהתם לארעא
דישראל, קרא באורייתא, עד דהוו
אנפוי נהירין כשמשא. וכד הוו קיימין קמיה
כל אינון דלעאן באורייתא. הנה אמר, דא
אשתדל באורייתא לשמה, ודא לא אשתדל
לשמה, והנה צלי על ההוא דאתעסק לשמה,
דליהוי הכי תדיר, ויזכי לעלמא דאתי. וצלי